

PATVIRTINTA

Kėdainių rajono savivaldybės Mikalojaus

Daukšos viešosios bibliotekos

direktorės Virginijos Grigorjevienės

2019-04-24 įsakymu Nr. V-12

**LIETUVOS INTEGRALIOS BIBLIOTEKŲ INFORMACIJOS SISTEMOS
KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS MIKALOJAUS DAUKŠOS
VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS LOKALIOS INFORMACINĖS SISTEMOS
DUOMENŲ SAUGOS NUOSTATAI**

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos (toliau – LIBIS) Kėdainių rajono savivaldybės Mikalojaus Daukšos viešosios bibliotekos (toliau – Kėdainių RVB) lokaliai informacinės sistemos duomenų saugos nuostatai (toliau – Saugos nuostatai) reglamentuoja LIBIS elektroninės informacijos saugos politiką.
2. Šiuose Saugos nuostatuose vartojamos sąvokos:
 - 2.1. **LIBIS valdytojas ir tvarkytojas** (toliau – LIBIS valdytojas) - Nacionalinė biblioteka.

2.2. **LIBIS duomenų tvarkytojas** – Kėdainių RVB, pildanti ir tvarkanti savo elektroninio katalogo duomenis ir pagal sutartis su Nacionaline biblioteka teikianti duomenis į LIBIS.

2.3. **LIBIS naudotojas** – Kėdainių RVB darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį, pagal kompetenciją naudojantis ir tvarkantis LIBIS elektroninę informaciją;

2.4. **LIBIS administratorius** – Kėdainių RVB darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį, prižiūrintis LIBIS, užtikrinantis reikiamą jos veikimą, elektroninės informacijos saugą, taip pat šias paslaugas teikiantis paslaugos teikėjas. Pagal veiklos pobūdį yra šie administratoriai:

2.4.1 **Sistemos administratorius** atsako už LIBIS funkcionavimą ir prieigą prie jos įgalinančios techninės ir programinės įrangos darbo užtikrinimą, prieigos prie LIBIS infrastruktūros išteklių teisių nustatymą, naudotojų administratorių sukūrimą ir pašalinimą, sukuria ir naikina LIBIS naudotojų prieigą prie LIBIS, sustabdo, anuliuoja LIBIS naudotojų teises darbui su LIBIS.

2.4.2. **LIBIS aptarnavimo paslaugų tiekėjas** – fizinis ar juridinis asmuo, kuriam pagal sutartį suteiktos LIBIS techninės priežiūros bei garantinio ir (ar) pogarantinio aptarnavimo teisės.

3. LIBIS elektroninės informacijos saugos tikslas – užtikrinti LIBIS elektroninės informacijos prieinamumą, vientisumą ir konfidencialumą bei tinkamą LIBIS infrastruktūros funkcionavimą.

4. LIBIS elektroninės informacijos saugumo užtikrinimo prioritetinės kryptys:

- 4.1. organizacinių, techninių, programinių, teisinių ir kitų priemonių, skirtų LIBIS elektroninės informacijos saugai užtikrinti, įgyvendinimas ir šių priemonių įgyvendinimo kontrolė;
- 4.2. elektroninės informacijos saugos priemonių parinkimas projektavimo ir diegimo metu;
- 4.3. LIBIS elektroninės informacijos konfidencialumo, vientisumo ir prieinamumo užtikrinimas;
- 4.4. LIBIS veiklos tęstinumo užtikrinimas.
5. Saugos nuostatai taikomi:
 - 5.1. LIBIS duomenų tvarkytojui – Kėdainių RVB.
 - 5.2. LIBIS administratoriams, LIBIS naudotojams.
 - 5.3. LIBIS aptarnavimo paslaugų teikėjams.
6. LIBIS duomenų tvarkytojo – Kėdainių RVB - funkcijos ir atsakomybė:
 - 6.1. LIBIS duomenų tvarkymo veiklą privalo organizuoti atsižvelgiant į šiuos LIBIS saugos nuostatus bei bendruosius kibernetinio saugumo reikalavimus reglamentuojančius dokumentus.
 - 6.3. rengia ir tvirtina LIBIS duomenų saugos nuostatus.
 - 6.4. skiria LIBIS naudotojų administratorių ir paveda jam atlikti funkcijas nurodytas 2.4.
 - 6.5. diegia elektroninės informacijos saugos technines kontrolės priemones kompiuterinėse darbo vietose;

6.6. atsako savo tvarkymo srityje už elektroninės informacijos saugą;

6.7. atlieka kitas teisės aktuose nustatytas funkcijas ir LIBIS valdytojo pavedimus.

6.8. periodiškai organizuoja LIBIS naudotojų mokymus elektroninės informacijos saugos klausimais.

7. LIBIS administratoriaus funkcijos ir atsakomybės:

7.1. kaip nurodyta 2.4

7.2. pagal kompetenciją rengia pasiūlymus dėl LIBIS palaikymo, priežiūros, techninės ir programinės įrangos modernizavimo ir elektroninės informacijos saugos užtikrinimo;

7.3. registruoja elektroninės informacijos saugos incidentus.

7.4. prieš suteikiant darbo su LIBIS teises patikrina naudotojų žinias, apmoko juos dirbti su LIBIS;

II SKYRIUS

ELEKTRONINĖS INFORMACIJOS SAUGOS VALDYMAS

8. Siekiant užtikrinti Saugos nuostatuose ir kituose saugos politiką įgyvendinančiuose teisės aktuose išdėstytų nuostatų įgyvendinimo kontrolę, LIBIS administratorius ne rečiau kaip kartą per metus organizuoja LIBIS informacinių technologijų saugos reikalavimų atitikties vertinimą, kurio metu:

8.1. įvertinama Saugos nuostatų ir kitų saugos politiką įgyvendinančių teisės aktų atitiktis realiai LIBIS duomenų saugos situacijai;

8.2. tikrinama LIBIS tarnybinėse stotyse bei ne mažiau kaip 10 procentų LIBIS naudotojų kompiuterizuotose darbo vietose įdiegta programinė įranga ir jos sąranka (konfigūracija);

8.3. peržiūrima LIBIS naudotojams suteiktų teisių ir atliekamų funkcijų atitiktis, prireikus LIBIS naudotojų teisės praplečiamos arba apribojamos;

8.4. įvertinamas pasirengimas atkurti LIBIS veiklos tęstinumą, įvykus LIBIS duomenų saugos incidentui.

9. Techninės, programinės ir organizacinės elektroninės informacijos saugos priemonės pasirenkamos, kad būtų užtikrintas LIBIS veiklos tęstinumas, patiriant kuo mažiau išlaidų ir užtikrinamas saugus LIBIS naudotojų darbas.

III SKYRIUS

ORGANIZACINIAI IR TECHNINIAI REIKALAVIMAI

10. Programinės įrangos, skirtos apsaugoti LIBIS nuo kenksmingos programinės įrangos naudojimo nuostatos:

10.1. tarnybinėse stotyse ir kompiuterizuotose darbo vietose naudojamos kenksmingos programinės įrangos aptikimo priemonės;

10.2. tarnybinės stotys ir kompiuterizuotos darbo vietos negali būti eksploatuojamos be kenksmingos programinės įrangos aptikimo priemonių.

11. LIBIS kompiuterinis tinklas turi būti atskirtas filtravimo įranga nuo viešojo interneto. Tinklo srautas tarp LIBIS ir viešojo interneto turi būti analizuojamas.

12. Nešiojamiesiems kompiuteriams, išnešamiems iš LIBIS naudotojų patalpų, turi būti taikoma papildoma saugos priemonė – prisijungimo ribojimas.

13. Prieiga prie vidinio tinklo nutolusio administravimo ir/ar priežiūros darbams organizuojama VPN („virtual private network“) pagalba.

14. Prieiga prie vidinio tinklo nutolusio administravimo ir/ar priežiūros darbams organizuojama Teamviewer pagalba.

15. LIBIS interneto svetainė privalo būti sukonfigūruota prisilaikant gerų saugumo praktikų reikalavimų.

16. LIBIS elektroninės informacijos atsarginės kopijos daromos automatiškai. Periodiškai atliekama atsarginių kopijų tinkamumo ir saugojimo kontrolė. Elektroninės informacijos kopijos turi būti saugomos kitoje patalpoje nei LIBIS tarnybinės stotys.

IV SKYRIUS

REIKALAVIMAI PERSONALUI

17. LIBIS administratoriai privalo išmanyti pagrindinius saugos politikos principus, gebėti užtikrinti techninės ir programinės įrangos nepertraukiamą funkcionavimą, stebėti techninės ir programinės įrangos veikimą, atlikti techninės ir programinės įrangos profilaktinę priežiūrą, sutrikimų diagnostiką ir šalinimą.

18. LIBIS naudotojai privalo turėti atitinkamą kvalifikaciją, būti apmokyti dirbti su LIBIS programine įranga, supažindinti saugaus darbo su duomenimis principais, būti pasirašę pasižadėjimą saugoti asmens duomenų ir kitą LIBIS elektroninę informacijos paslaptį.

V SKYRIUS

INFORMACINĖS SISTEMOS NAUDOTOJŲ SUPAŽINDINIMO SU SAUGOS DOKUMENTAIS PRINCIPAI

19. Tvarkyti LIBIS elektroninę informaciją gali tik LIBIS naudotojai, susipažinę su Saugos nuostatais, LIBIS saugos politiką įgyvendinančiais dokumentais ir kitais teisės aktais, kuriais vadovaujasi tvarkant elektroninę informaciją, užtikrinant jos saugumą, bei atsakomybe už saugos dokumentų nuostatų pažeidimus, ir raštu sutikę laikytis saugos dokumentuose nustatytų reikalavimų. Pakartotinis supažindinimas yra vykdomas pasikeitus minėtiems dokumentams ir teisės aktams.

20. LIBIS naudotojams turi būti nuolat įvairiais būdais primenama apie saugos problematiką.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. Saugos nuostatai ne rečiau kaip kartą per metus arba įvykus esminiams pokyčiams turi būti peržiūrimi.

22. LIBIS administratoriai, LIBIS naudotojai, LIBIS paslaugų teikėjai pažeidę LIBIS elektroninės informacijos saugą reglamentuojančių dokumentų ir kitų saugų elektroninės informacijos tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų nuostatas, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.